

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับประชาคมโลก เพื่อเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม ตลอดจนความรู้ในด้านต่างๆ ดังนั้นการพัฒนาประเทศจึงต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของประชาชนทุกระดับชั้น โดยเฉพาะการจัดการทางการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาทักษะต่างๆ ทางด้าน การใช้ภาษาอังกฤษ อาทิเช่น การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ซึ่งมีการจัดการทางด้านหลักสูตรการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ปฐมวัยที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาและแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พุทธศักราช 2555-2559 เพื่อรองรับนโยบายการเตรียมประเทศเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555, หน้า 1)

ด้วยเหตุนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ โครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน : Spirit of ASEAN โดยคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมและมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนโรงเรียนที่เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้อาเซียน มีทั้งหมดจำนวน 68 แห่ง โดยแบ่งเป็นโรงเรียน 3 รูปแบบ คือ 1) โรงเรียน Sister School จำนวน 30 แห่ง 2) โรงเรียน Buffer School จำนวน 24 แห่ง 3) ASEAN Focus School จำนวน 14 แห่ง ทั้งนี้มีโรงเรียนในเครือข่าย มากกว่า 500 แห่ง โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าวขณะนี้กำลังดำเนินการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน และจัดกิจกรรมในโรงเรียน เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และผลการดำเนินงานที่ผ่านโรงเรียนได้จัดกิจกรรมหลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านสื่ออุปกรณ์ รูปภาพ วิดีทัศน์ นิทรรศการ การจัดกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการติดต่อสื่อสารกับโรงเรียนในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อ ICT

(Information Communication Technology) ซึ่งกิจกรรมที่กล่าวมาเป็นการออกแบบ และจัดประสบการณ์ให้โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนที่เป็นศูนย์อาเซียนและโรงเรียนเครือข่ายได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการจัดการกรรมการเรียนรู้ที่สถานศึกษาได้ประสบการณ์ตรงและมีกิจกรรมค่ายสร้างสรรค์ที่เน้นการสร้างควมตระหนักรู้ของตนเองประชาคมอาเซียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555, หน้า 1-2)

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561 มีความคาดหวังที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นกลไกที่สำคัญในการสร้างคนไทยยุคใหม่ คือ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการทุจริต และต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง และสามารถก้าวทันโลก ซึ่งจากลักษณะคนไทยที่คาดหวังจากการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง เมื่อมองย้อนกลับมาที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนไว้ตั้งแต่มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ซึ่งเป็นการกำหนดคุณภาพผู้เรียนที่มีความครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเข้าไว้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เพื่อเตรียมรองรับการพัฒนาเยาวชนสำหรับทศวรรษที่ 21 และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จะเห็นว่ามีความสอดคล้องกัน แต่สิ่งสำคัญคือทำอย่างไรจะนำสิ่งที่กำหนดไว้ไปพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยเหตุนี้จึงต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้วยเป็นกระบวนการที่จะนำหลักการแนวคิดดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัตินั้นครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรจะต้องมีความรู้และเข้าใจในหลักการ แนวคิด และจุดเน้นการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ (กัญนิภา พราหมณ์พิทักษ์, 2553 : 60)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรไว้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และได้กำหนดวิชาภาษาอังกฤษให้อยู่ในสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วย สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการ

เรียนรู้อื่น สารที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก โดยเป็นกลุ่มสาระการ เรียนรู้ที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก สามารถ ถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์โดยการใช้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม การใช้ภาษาอังกฤษในการแสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ ของตนรวมทั้งการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชนและสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลกได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 221)

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษา ผู้ที่มี บทบาทสำคัญก็คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ได้อย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษบรรลุตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้เรียนมีความรู้ทักษะทางภาษาและมีเจตคติที่ดี สามารถใช้ ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีจุดมุ่งหมายในการวิจัยเพื่อ พัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียน การสอนภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching Approach) ได้ซึ่งจากการศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยท่านอื่นๆ พบว่า มีผลทำให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษสามารถพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจ และ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและสามารถจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching Approach) ได้ดีขึ้นและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น (นิธิวดี ป่าหวาย. 2550 : บทคัดย่อ ; รังสิมันต์ บรรลไพโร. 2552 : บทคัดย่อ ; ไพบุลย์ วงศ์ประทุม. 2553 : บทคัดย่อ)

ปัจจุบันโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้เผชิญกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อการรองรับสู่การเป็น ประชาคมอาเซียน จากข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2558 เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยร้อยละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557 ระดับประเทศ กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ต่ำกว่าทุกกลุ่มสาระการ

เรียนรู้ ผู้วิจัยจึงสนใจและต้องการสำรวจสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และมีความต้องการแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่าอยู่ในระดับใด เพื่อจะได้นำผลจากการศึกษาวิจัยใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับประชาคมอาเซียนและเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาศักยภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์และสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ในสังคมอาเซียนและเวทีโลกต่อไป

คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดปัญหาการวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan อยู่ในระดับใด
2. สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. แนวทางที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดปัญหาการวิจัยไว้ดังนี้

1. ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร อยู่ในระดับใด
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เป็นอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

ในครั้งนีผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร อยู่ในระดับปานกลาง
2. สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความแตกต่างกัน
3. สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ผู้วิจัยทราบถึงสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงศึกษา
2. ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ไว้ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา ผู้วิจัยมุ่งศึกษาศึกษาสภาพ และปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงศึกษา เพื่อสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังต่อไปนี้
 - 1.1 ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนรู้
 - 1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 1.3 ด้านสื่อการเรียนรู้
 - 1.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้
 - 2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงศึกษา ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2,276 คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 330 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเคร็จซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : หน้า 43)
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ กำหนดเป็นตัวแปรอิสระและ

ตัวแปรตาม ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระมี 2 ตัวแปร คือ

3.1.1 ขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็น

3.1.1.1 ขนาดเล็ก

3.1.1.2 ขนาดกลาง

3.1.1.3 ขนาดใหญ่

3.1.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จำแนกเป็น

3.1.2.1 ต่ำกว่า 10 ปี

3.1.2.2 10 -20 ปี

3.1.2.3 20 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

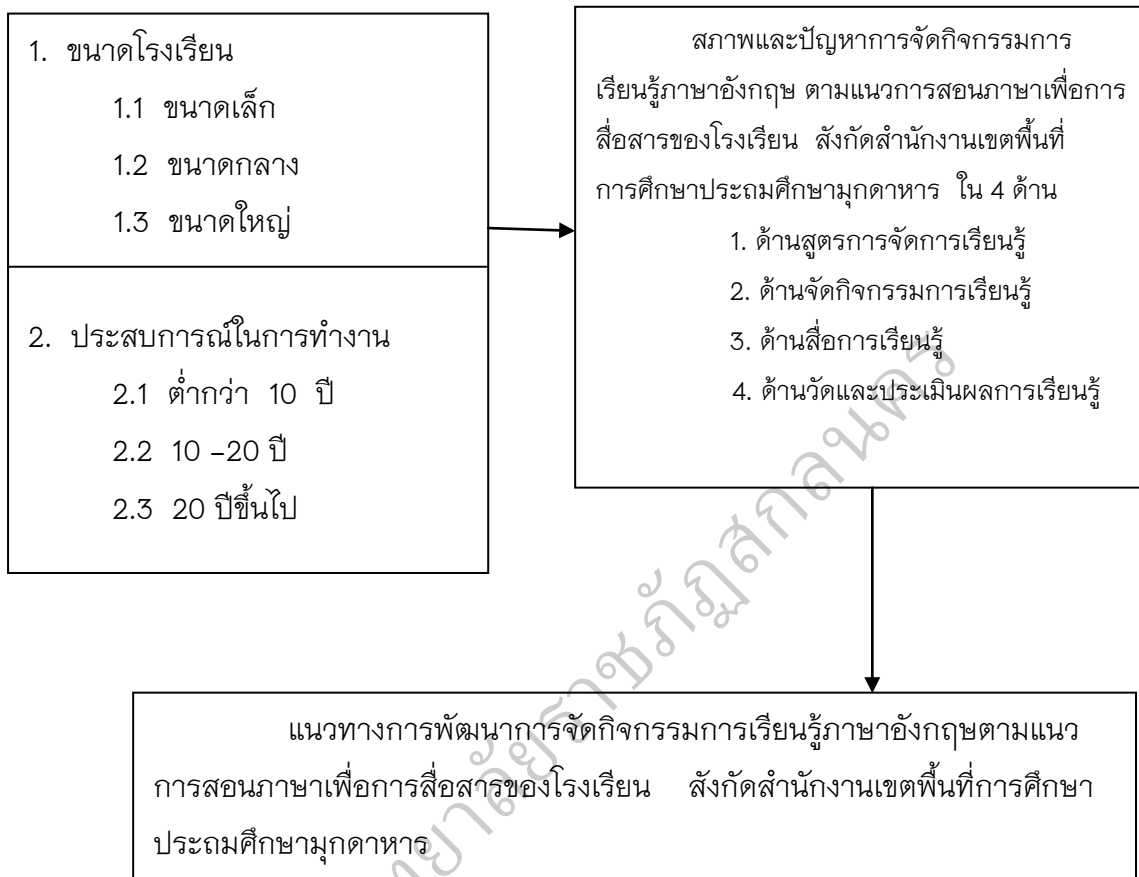
ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ จากขอบข่ายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 35) จากกรอบแนวความคิดของ จีรภรณ์ สว่างพลกรัง (2551, หน้า 4) ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพประกอบ 1 ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้อ่านกับผู้วิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะขึ้นไว้ดังนี้

1. การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูผู้สอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกตาหาร มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1.1 ขั้นเตรียมความพร้อมหรือชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนเนื้อหาใหม่ อาจจะเป็นการทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมาแล้วหรืออาจจะเป็นการนำเข้าสู่เนื้อหาใหม่ที่กำลังจะเรียนต่อไป กิจกรรมที่ใช้ในขั้นตอนนี้ อาจจะเป็น เพลง เกม นิทาน การสนทนา หรือแสดงต่างๆ เป็นต้น

1.2 ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) จัดเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ มีการนำเสนอเนื้อหาใหม่โดยมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบที่ใช้กันจริงโดยทั่วไป รวมทั้งวิธีการใช้ภาษา และโครงสร้างไวยากรณ์ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ เป็นการให้ตัวป้อนภาษา (Language Input) แก่ผู้เรียน ที่เป็นตัวอย่างภาษาที่ใช้ในชีวิตจริง และตัวอย่างภาษาที่ครูผู้สอนเลือกใช้ในห้องเรียน ครูผู้สอนแสดงบทบาทเป็นผู้ให้ข้อมูล (Informant) และผู้เรียนมีหน้าที่ในการฟังและสังเกต

1.3 ขั้นการฝึกปฏิบัติ (Practice) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาที่เพิ่งจะเรียนรู้ใหม่จากขั้นการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะของการฝึกแบบควบคุมหรือชี้แนะ (Controlled Practice / Directed Activities) โดยมีผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก ไปสู่การฝึกแบบค่อยๆ ปล่อยให้ทำเองมากขึ้นเป็นแบบกึ่งควบคุม (Semi - Controlled) ในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก

1.4 ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) ขั้นนี้เปรียบเสมือนการถ่ายโอนความรู้ ภาษาจากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การใช้ภาษาจริงนอกห้องเรียน มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริง

1.5 ขั้นสรุป (Wrap up) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้สรุปสาระสำคัญของบทเรียน กิจกรรมที่จัดขึ้นในขั้นตอนนี้ อาจจะเป็น เพลง เกมส์ การทำแบบฝึกหัดต่างๆ หรือการมอบหมายงาน เป็นต้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในที่นี้แบ่งเป็น 4 ด้าน

1) ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และเน้นรูปแบบการสอน วิธีการสอน และทักษะการสอน ภาษาเพื่อการสื่อสาร ส่งเสริมกระบวนการการเรียนรู้จัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสมและใช้จริงในชีวิตประจำวัน เพื่อเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่ม

สาระการเรียนรู้อื่นๆ เปิดโลกทัศน์สู่สังคมโลก ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ความเข้าใจและเห็นความสำคัญ มีเป้าหมายต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เน้นการใช้กิจกรรมทางภาษาเป็นเครื่องมือในการฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน การฟัง พูด อ่านและเขียน ส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และเรียนรู้ด้วยความมีความสุข มีทักษะคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาเป็น ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและข้อมูลข่าวสาร

2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนใช้ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน ฟัง พูด อ่านและเขียน มีความเข้าใจในเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยที่ครูความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และใช้เทคนิควิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาและพัฒนาการของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกตามความต้องการและได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากที่สุด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้น่าสนใจและท้าทาย สนุกสนาน เพื่อให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษในการสื่อสาร โดยครูมีศึกษาความสนใจของผู้เรียน เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนและแทรกสิ่งที่คุณเรียนสนใจไว้ในบทเรียน จัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าผลการเรียนรู้ โดยที่ครูมีบทบาทเป็นผู้เตรียม และดำเนินการจัดกิจกรรมคอยให้ความช่วยเหลือ กระตุ้นและให้กำลังใจผู้เรียน

3) ด้านสื่อการเรียนรู้ หมายถึงการจัดประสบการณ์ตรงแก่ผู้เรียน เช่น ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต การสนทนา แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวกับชาวต่างชาติ มีการสื่อประกอบกิจกรรมการสอนที่สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับ เช่น เทปเสียง กล้องวิดีโอ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา ส่งเสริมการจัดป้ายนิเทศที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษในเทศกาลต่างๆ และประเพณีไทย ใช้กิจกรรมทางภาษาเป็นสื่อในการเรียนรู้ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเล่านิทาน ภาษาท่าทาง ปริศนาคำทาย เป็นต้น นำสื่อที่ผู้เรียนพบเห็นในชีวิตประจำวันมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ เช่น หนังสือพิมพ์ แผ่นภาพ ป้ายเตือน ป้ายโฆษณา แบบฟอร์มต่างๆ และอื่นๆ ใช้สื่อที่ทันสมัยในการเรียนรู้และพร้อมใช้งาน และครูมีความรู้และเทคนิคในการจัดหาและผลิตสื่อการเรียนรู้ ครูควรมีความรู้ในการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา

และความสนใจของผู้เรียน โดยครูมีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนรู้อยู่เสมอ

4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การใช้รูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้วยวิธีการที่หลากหลายครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะพัฒนาการของผู้เรียนและคุณธรรม เป็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการสอน โดยวัดและประเมินผลจากสภาพจริงของการเรียนการสอนและพฤติกรรมที่ผู้เรียนได้แสดงออก มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ นำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างชัดเจนและเหมาะสม ซึ่งครูควรมีความรู้เรื่องเทคนิควิธีการวัดผลเพื่อใช้ตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย และครูควรได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจด้านเทคนิควิธีการสร้างแบบวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยมีครูที่มีความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์แบบทดสอบ

2. สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ลักษณะทั่วไปของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ วัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ลักษณะข้อบกพร่องหรือปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ วัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึก หรือความเชื่อของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ที่มีต่อสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ของโรงเรียนใน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร

5. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากน้อยแตกต่างกันจำแนกได้ 3 ประเภท ดังนี้ 1) โรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียน ไม่เกิน 120 คน 2) โรงเรียนขนาดกลางที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 120-300 คน และ 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนนักเรียน เกิน 301 คนขึ้นไป

6. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาประสบการณ์ในการทำงานของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร มีอยู่ 3 ข้อ ได้แก่ 1) ต่ำกว่า 10 ปี 2) 10 -20 ปี และ 3) 20 ปีขึ้นไป

7. โรงเรียน หมายถึงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร ปีการศึกษา 2558

8. แนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่เหมาะสม หมายถึง การที่ผู้วิจัยนำผลสรุปเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมและการนำผลสรุปเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมมาพัฒนาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ท่านพิจารณาความเหมาะสมต่อไป